

ต้นฉบับไม่มีหน้า 34 - 42

NO PAGE 34 - 42 IN

ORIGINAL

สำนักหอสมุด

ชาวก็จะต้องออกไปทำข้าวไม่ได้และทำให้อาจตกข้าวได้ การเขี่ยคอกหมายข้าวมีความสำคัญมาก เนื่องจากตามปกติงานของสายเศรษฐกิจมักจะมีในช่วง 9.30 น.เป็นต้นไป เป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นเพื่อความแน่นอน ฝ่ายธุรการก็จะพิมพ์หมายข้าวของผู้สื่อข่าวแต่ละคนเอาไว้บนโต๊ะในตอนเช้า ซึ่งในบางครั้งบรรณาธิการข่าวก็จะเสนอแนะประเด็นที่จะให้สัมภาษณ์เป็นพิเศษ หรือ แนวทางในการทำข่าว เช่น ให้ทำเป็นสลับเพื่อป้องกันการตีประเด็นข่าวไม่กระจ่าง หรือ ทำออกมาผิดรูปแบบ สิ่งที่สำคัญคือ ผู้สื่อข่าวต้องทำการบ้านโดยการศึกษากฎมืหลังของข่าวให้ดี และคิดประเด็นคำถามที่จะสัมภาษณ์ในวันรุ่งขึ้นด้วย รวมทั้งในตอนเช้าควรมาเขี่ยข้าวกับทางหนังสือพิมพ์อีกครั้งว่ามีข้ออะไรใหม่ๆ ที่น่าสนใจเพิ่มขึ้นด้วยหรือเปล่า

ช่างภาพ

สำหรับช่างภาพควรเตรียมอุปกรณ์ในการทำงานให้พร้อม คือ 1.กล้องโทรทัศน์ ช่างภาพแต่ละคนก็จะมีกล้องประจำเป็นของตัวเอง ดังนั้นจึงไม่ต้องแย่งกล้อง แต่ต้องตรวจสอบสภาพการทำงานของกล้องตัวเองให้พร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน 2.กระเป๋าใส่อุปกรณ์ ได้แก่ ไมโครโฟน แบตเตอรี่ที่ต้องชาร์จให้เต็ม 2 ก้อน เทปเบต้า 2 ม้วน ส่วนขาตั้งกล้องนั้นหากจะต้องใช้ก็ต้องตกลงกับทีมอื่นให้เรียบร้อย เนื่องจากทีมเศรษฐกิจมีขาตั้งกล้องเพียงอันเดียว นอกจากนั้นช่างภาพก็ต้องเขี่ยคอกหมายข้าวให้ดีด้วยเพราะถ้าขาดช่างภาพก็ออกไปทำข้าวไม่ได้

ผู้ช่วยช่างภาพ

ผู้ช่วยช่างภาพจะเป็นผู้ขับรถพาทีมข่าวไปยังสถานที่ทำข่าว โดยจะมาจอดรอตามเวลาของหมายข่าว ซึ่งทางไทยทีวีสีช่อง 3 จะมีรถให้ทีมละ 1 คัน ทำให้ทีมข่าวทุกทีมทำงานได้สะดวกสบายมากขึ้น นอกจากนั้นผู้ช่วยช่างภาพก็ต้องมาให้ทันเวลาทำข่าว เพราะการทำข่าวโทรทัศน์เป็นการทำงานเป็นทีมจะขาดใครคนใดคนหนึ่งไม่ได้ ทุกคนจึงต้องรับผิดชอบมาให้ตรงเวลา นอกจากนั้นผู้ช่วยช่างภาพก็ต้องมาให้ทันเวลาทำข่าว เพราะการทำข่าวโทรทัศน์ เป็นการทำงานเป็นทีมจะขาดใครคนใดคนหนึ่งไม่ได้ ทุกคนจึงต้องรับผิดชอบมาให้ตรงเวลา

เมื่อผู้สื่อข่าวและทีมข่าวได้รับทราบหมายข่าว และเตรียมตัวพร้อมแล้ว ขึ้นต่อไปในการได้มาซึ่งข่าวเศรษฐกิจ คือ การสื่อข่าว และหลังจากกลับมาจากการสื่อข่าว ผู้สื่อข่าวจึงทำการเขียนบท จัดทำบทข่าว

4.2.1 การสื่อข่าว

การสื่อข่าว² หมายถึง การแสวงหา รวบรวมข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยทั่วไปมานำเสนอ เป็นขั้นตอนที่ผู้สื่อข่าวพยายามให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่จะรายงาน โดยต้องอาศัยทักษะการฝึกฝน และเสริมสร้างประสบการณ์ให้มีความคล่องตัวและรวดเร็ว นอกจากนี้ความเข้าใจในคุณลักษณะของข่าว ก็เป็นเรื่องพื้นฐานที่จะทำให้ผู้สื่อข่าวสามารถวินิจฉัยเหตุการณ์ได้เร็วขึ้น สามารถหยิบประเด็นเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริงน่าสนใจมารายงานเป็นข่าวเพื่อนำเสนอแก่ผู้ชมอย่างถูกต้องและสมบูรณ์

ประโยชน์ของการสื่อข่าวคือ³

1. ช่วยเตือน ให้ผู้คนในชุมชนและสังคมได้รับรู้ถึงภัยอันตรายที่ใกล้จะเกิดหรือที่กำลังกรายเข้ามาเพื่อจะได้ระมัดระวังและป้องกันภัยอันตรายนั้นล่วงหน้า
2. ให้ข่าวสาร เกี่ยวกับชีวิตประจำวันให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วถึงกัน เช่น การให้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานะของตลาดหุ้น การให้ข่าวสารเกี่ยวกับการขึ้นราคาค่ารถโดยสาร

เมื่อผู้สื่อข่าวเตรียมตัว และวางแผนในการสื่อข่าวพร้อมแล้ว โดยการศึกษา หาข้อมูล และรายละเอียดต่างๆ ให้ได้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นจากการอ่านหนังสือพิมพ์ ติดตามความเคลื่อนไหวของข่าวนั้นๆ จากทางสื่อต่างๆ หรือการพูดคุยกับบุคคลที่จะให้รายละเอียดเกี่ยวกับ

² มาลี บุญศิริพันธ์, หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น, เอกสารประกอบการศึกษาชั้นปริญญาตรี คณะวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, หน้า 26.

³ อ้วน วุฒติกรมรักษา, รศ, หลักการรายงานข่าว ,เอกสารประกอบการสอนวิชา วส. 211 คณะวารสารศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, หน้า 27.

ชื่อนั้นได้ โดยผู้สื่อข่าวต้องระลึกถึงหน้าที่ของตนเองอยู่เสมอว่า “จะต้องนำข้อเท็จจริงที่เป็นที่น่าสนใจมาเสนอต่อผู้ชม”

ในการออกไปสื่อข่าวนั้น ตามปกติผู้สื่อข่าวจะเดินทางไปถึงก่อนเวลาอยู่แล้ว เพื่อจะได้มีเวลาในการเตรียมตัว เตรียมอุปกรณ์ และจะได้พูดคุยกับผู้สื่อข่าวอื่นๆ เพื่อที่บางทีอาจจะทำให้ได้ประเด็นใหม่ๆ ในการสัมภาษณ์ ในชั้นการสื่อข่าวนี้ ปัจจัยสำคัญจะอยู่ที่การทำงานของทุกคนในทีมซึ่งทุกคนต้องทำงานประสานกัน โดยผู้ที่มีความสำคัญมากที่สุดก็คือ ผู้สื่อข่าว ซึ่งเป็นผู้ทำเหตุการณ์ และความจริงต่างๆ ให้ปรากฏเป็นข่าว รวมทั้งลักษณะของข่าวจะออกมาในรูปแบบใดก็ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สื่อข่าวเอง ส่วนช่างภาพก็มีความสำคัญเท่าๆ กัน เพราะจะต้องเป็นผู้บันทึกภาพเหตุการณ์ต่างๆ ตามดุลยพินิจของตนเอง และตามความต้องการของผู้สื่อข่าวด้วย ซึ่งในชั้นนี้หากการทำงานไม่ประสานกันก็จะก่อให้เกิดความล้มเหลวในการสื่อข่าวได้

ในระหว่างการสื่อข่าว ผู้สื่อข่าวต้องคอยมองหาแหล่งข่าวที่ต้องการสัมภาษณ์ไว้ด้วยว่าเดินไปทางไหนหรือนั่งอยู่มุมใดของงาน เพื่อที่ว่าเมื่อมีจังหวะผู้สื่อข่าวและช่างภาพจะได้เข้าไปสัมภาษณ์ได้ทันที ซึ่งการจับตาดูแหล่งข่าวนั้นมีความสำคัญมากเพราะถ้าหากพลาดสายตาแล้วอาจจะไม่ได้สัมภาษณ์แหล่งข่าวนั้นเลย เนื่องจากบางคนชอบหลบสื่อมวลชน ซึ่งก็จะทำให้การสื่อข่าวนั้นไม่สัมฤทธิ์ผล

บางครั้งในระหว่างการทำข่าวอาจมีประเด็นข่าวเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้สื่อข่าวที่จะต้องพิจารณาทำข่าวในประเด็นที่เพิ่มขึ้นมา หรือสัมภาษณ์แหล่งข่าวที่เพิ่มขึ้นมานั้นด้วย โดยไม่ต้องรอให้ทางบรรณาธิการสั่งให้เพิ่มเติมประเด็นข่าว เพราะผู้สื่อข่าวควรมีมุมมองของการเป็นนักข่าวที่จะรู้ว่าข่าวใดที่มีความสำคัญ น่าสนใจที่จะทำเพิ่มเติม

การสื่อข่าวคือ วิธีการที่จะได้ข่าวมาเพื่อนำเสนอ การที่ผู้สื่อข่าวจะได้ข่าวมานั้นมีวิธีดังนี้

4.2.1.1 การสัมภาษณ์

การทำข่าวเศรษฐกิจทางโทรทัศน์นั้น มีจุดได้เปรียบสื่ออื่นๆ คือ มีทั้งภาพและเสียง ทำให้เร้าความสนใจของผู้ชมได้ดีกว่า ดังนั้นผู้สื่อข่าวจึงควรใช้ความได้เปรียบของสื่อให้เป็นประโยชน์ เพราะตามปกติมนุษย์มีนิสัยที่ชอบฟังบุคคลอื่นพูดคุยกัน แม้บุคคลที่พูดนั้นจะไม่ใช่บุคคลที่มีความเด่นก็ยังมี ความสนใจที่จะฟัง ยิ่งถ้าบุคคลนั้นอยู่ในความสนใจของประชาชนด้วยแล้ว ยิ่งทำให้น่าสนใจมากขึ้น การสัมภาษณ์จึงเป็นการปรุงแต่งข่าวให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มสาระสำคัญในส่วนที่เหตุการณ์ตอบตัวเองไม่ได้ และวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการสัมภาษณ์คือ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริง เพื่อถามความคิดเห็นทัศนคติของแหล่งข่าวต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือต่อประเด็นปัญหาต่างๆ นอกจากนี้การสัมภาษณ์ยังให้ความสนุกสนานบันเทิง ให้รสชาติทางความรู้สึกต่างๆ ได้ดีอีกด้วย

การสัมภาษณ์สามารถแบ่งได้ ประเภท ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เรื่องส่วนตัวบุคคล เป็นการสัมภาษณ์ในเรื่องของบุคคลที่มีความเด่นหรือประสบเหตุการณ์ หรือเป็นการแสดงทัศนะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น สัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักวิชาการในเรื่องการประกาศปิดสถาบันการเงินของรัฐบาล
2. การสัมภาษณ์เพื่อถามความคิดเห็น เป็นการสัมภาษณ์เพื่อรายงานผล ความก้าวหน้าผลงาน หรือขอทราบความคิดเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. การสัมภาษณ์เพื่อถามข้อเท็จจริง เป็นการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ที่เป็นเรื่องซึ่งกำลังอยู่ในความสนใจของผู้ชม

ในการสัมภาษณ์นั้นไม่สามารถกำหนดล่วงหน้า หรือจะใช้แบบใดแบบเดียวได้ต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร และผู้สื่อข่าวควรมีความสามารถในการสัมภาษณ์ทั้ง แบบ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ชม ในการสัมภาษณ์ทั้ง ประเภทนี้ สามารถแบ่งการสัมภาษณ์ได้เป็น ลักษณะคือ

1. การสัมภาษณ์หมู่ เป็นการสัมภาษณ์ในลักษณะที่ผู้สื่อข่าวประจำหน่วยงานต่างๆ สัมภาษณ์ แหล่งข่าวคนเดียวซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารเรื่องที่เกี่ยวข้อง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และอยู่ในความสนใจของประชาชน โดยการสัมภาษณ์จะเป็นแบบใดก็ได้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ซึ่งการให้สัมภาษณ์แบบหมู่นี้ก็จะทำให้ข้อมูลที่สื่อมวลชนแต่ละรายได้รับ นั้นมีความเหมือนกันทั้งหมด ทำให้ทางหน่วยงานหรือแหล่งข่าวสามารถติดตามได้ว่า มีสื่อมวลชนใดลงข่าวแบบผิดๆ หรือไม่

2. การสัมภาษณ์เดี่ยว การสัมภาษณ์ลักษณะนี้ ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ได้จะมีเพียงสถานีเราเพียงสถานีเดียวที่ได้ข่าว สิ่งที่สำคัญในการสัมภาษณ์ชนิดนี้คือ การสร้างประเด็นข่าว ซึ่งอาจเกิดจากความข้างสังเกตุของผู้สื่อข่าวเอง หรือเกิดจากความสนใจในเรื่องนั้นของทางบรรณาธิการซึ่งการสัมภาษณ์เดี่ยวนั้น ผู้สื่อข่าว ต้องใช้ความพยายามค่อนข้างมากในการติดต่อกับแหล่งข่าว เพราะถ้าหากไม่คุ้นเคยกับแหล่งข่าว หรือไม่มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันแล้ว โอกาสที่แหล่งข่าวจะให้สัมภาษณ์เดี่ยวนั้นจะค่อนข้างน้อย เนื่องจากบางที่เป็นเรื่องที่ค่อนข้างละเอียดอ่อนหรือเปราะบาง หากมีการเสนอความคิดเห็นอะไรไปแล้ว แหล่งข่าวอาจได้รับความเดือดร้อนได้จากการที่ต้องคุ้นเคยกับแหล่งข่าวนี้อย่างมาก ทำให้การสัมภาษณ์เดี่ยวเพื่อสอบถามความคิดเห็นนั้นสามารถสังเกตได้ว่า แต่ละช่องก็มักมีคนให้สัมภาษณ์ในเรื่องต่างๆ เป็นคนเดิมตลอด หรือถ้าจะมีเปลี่ยนก็เรียกได้ว่าน้อยมาก ซึ่งไม่ถือว่าเป็นผลดีต่อการเสนอข่าวเนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีความเชี่ยวชาญก็จะทำให้ความคิดเห็นนั้นไม่มีน้ำหนักพอ และทำให้ข่าวนั้นมีคุณค่าลดลงด้วย

ทั้งการสัมภาษณ์หมู่และการสัมภาษณ์เดี่ยว อาจจัดเป็นการสัมภาษณ์แบบทางการ และแบบไม่เป็นทางการด้วย

การสัมภาษณ์แหล่งข่าวอย่างเป็นทางการ ผู้สื่อข่าวจะต้องขออนุญาตเพื่อที่จะทำการสัมภาษณ์กับแหล่งข่าวเสียก่อน โดยอาจจะติดต่อผ่านทางผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับแหล่งข่าว เช่น เลขานุการ หรือ ติดต่อขออนุญาตผ่านทางแหล่งข่าวเอง ซึ่งจะต้องนัดหมายตกลงวัน เวลา สถานที่และเรื่องที่จะสัมภาษณ์ให้เรียบร้อย เมื่อนัดหมายได้แล้วผู้สื่อข่าวจะต้องเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะสัมภาษณ์ การที่ผู้สื่อข่าวมีความรู้และข้อมูลเป็นอย่างดีเกี่ยวกับเรื่องที่จะสัมภาษณ์ย่อมเป็นประโยชน์ในการตั้งคำถามได้อย่างเหมาะสม และทำให้การสัมภาษณ์มีคุณค่ายิ่งขึ้น ส่วนมากเรื่องที่จะสัมภาษณ์ การกำหนดเรื่องจะมาจากผู้สื่อข่าวเอง หรือไม่ก็มาจากการ

มอบหมายของบรรณาธิการข่าว หรือจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ของบรรดาผู้สื่อข่าวด้วยกันทำให้ได้ประเด็นที่น่าสนใจ

ในการเริ่มต้นคำถามแรกๆ มักจะเริ่มจากคำถามง่ายๆ สั้นๆ เป็นคำถามนำเพื่อดูท่าทีของแหล่งข่าวและยังเป็นการให้เวลาแก่แหล่งข่าว และผู้สื่อข่าวเองด้วย หลังจากนั้นก็จะเข้าสู่ประเด็นคำถามเลยเนื่องจากแหล่งข่าวอาจมีเวลาให้ไม่มาก รวมทั้งผู้สื่อข่าวก็มีการกิจอื่นด้วย เช่น ต้องรีบไปทำข่าวอื่นอีก ในระหว่างดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้สื่อข่าวต้องตั้งใจฟังสิ่งที่แหล่งข่าวพูดอย่างพิถีพิถันเพื่อที่จะสำรวจช่องว่างหรือจุดบอดในคำตอบ แล้วถามคำถามเปิดช่องว่างที่สงสัยซึ่งเรียกการถามแบบนี้ว่า “การควานถาม” การสัมภาษณ์จะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับว่าผู้สื่อข่าวได้ใช้วิจารณญาณในการตั้งคำถามหรือไม่ การควานถามนั้นมีประโยชน์เมื่อผู้สื่อข่าวพิจารณาแล้วว่าได้รับคำตอบไม่เพียงพอ เช่น การตอบเพียงผิวเผิน คำตอบยังไม่สมบูรณ์ คำตอบไม่สัมพันธ์กับคำถาม ตอบยกย่อน ใช้คำที่มีความหมายไม่ชัดเจนหรือกำกวม จากนั้นผู้สื่อข่าว ต้องระลึกอยู่เสมอว่า ผู้สื่อข่าวคือ ตัวแทนของประชาชนในการค้นหาคำตอบ บางคำถามแม้ผู้สื่อข่าวจะรู้คำตอบอยู่แล้ว แต่จำเป็นที่จะต้องได้คำพูดหรือเสียงจากแหล่งข่าว เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเนื้อหาข่าว ดังนั้นผู้สื่อข่าวจึงควรตั้งคำถามในลักษณะที่ตนเองไม่เคยรู้เรื่องราวนั้นๆ มาก่อนเลย

2.การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์ชนิดที่ไม่มีการเตรียมหรือนัดหมายล่วงหน้ามาก่อน เป็นการสัมภาษณ์ในเหตุการณ์ที่สำคัญและเร่งด่วนซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเหตุการณ์ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการนี้ค่อนข้างคาดหวังคำตอบที่ดีได้ยากเนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่มีโอกาสเตรียมตัวที่จะตอบคำถาม และบางทีผู้ให้สัมภาษณ์ก็ไม่ค่อยมีเวลาที่จะให้ผู้สื่อข่าวซักถามมากนัก

4.2.1.2 การทำข่าวจากการประชุม การแถลงข่าวและการสัมมนา

เนื่องจากความเจริญเติบโตขององค์การทั้งรัฐบาลและธุรกิจเอกชนในปัจจุบัน ทำให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานองค์การเหล่านั้นไม่สามารถที่จะให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวคราวละคนเดียวได้ เพราะมีเวลาจำกัดจึงต้องจัดให้มีการประชุมเพื่อให้สัมภาษณ์ผู้แทนสื่อมวลชนทุก

ประเภทขึ้นพร้อมกันในคราวเดียว การประชุมเช่นนี้อาจจัดขึ้นประจำแบบเป็นทางการหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคคลที่จะให้สัมภาษณ์หรือกำหนดการองค์การเหล่านั้น

การประชุมเพื่อแถลงข่าวจัดได้ว่าเป็นวิธีการสัมภาษณ์อย่างหนึ่ง เป็นการเปิดโอกาสให้บรรดาผู้สื่อข่าวและผู้สนใจมวลชนได้มารับฟังข่าวสาร อีกทั้งสามารถซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้ทันทีในการประชุมคราวเดียวกัน ในส่วนของผู้จัดนั้นยังมีโอกาสที่จะเตรียมข้อมูล หลักฐาน แผน ที่ แผนผัง ตารางตัวเลข ซึ่งจะช่วยให้การประชุมแถลงข่าวมีคุณค่ายิ่งขึ้น

การทำข่าวประชุม แถลงข่าวและสัมมนานั้น ผู้สื่อข่าวจะเลือกไปเฉพาะกรณีที่เหมาะสมแล้วว่ามีคุณค่าทางข่าวจริง เช่น การสัมมนาที่จัดโดยสมาคมเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เรื่อง “ทางรอดเศรษฐกิจไทย” เพราะการไปทำข่าวประเภทนี้ต้องใช้เวลาในการทำข่าวมาก รวมทั้งหากเป็นงานแถลงหรือสัมมนาใหญ่ๆ จำเป็นจะต้องใช้ทีมข่าวหลายทีม เพื่อที่จะสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ครอบคลุมทุกคนและครบทุกประเด็น จึงทำให้ต้องทิ้งข่าวบางข่าวในวันนั้นไป เพราะไม่มีทีมพอที่จะให้ทำ แต่ในบางครั้งผู้สื่อข่าวก็เสี่ยงไม่ได้ที่จะต้องไปทำข่าวแถลง ประชุมหรือสัมมนา เล็กๆ น้อยๆ ซึ่งไม่ค่อยมีคุณค่าของข่าว และถึงแม้จะทำมาแล้วก็แทบจะไม่มีโอกาสได้ออกอากาศเลย เพราะว่าเป็นการคัดเลือกของบรรณาธิการ เนื่องจากความจำเป็นในการรักษาแหล่งข่าวนั้นๆ เอาไว้ เพราะไม่สามารถทราบได้ว่า วันใดที่แหล่งข่าวแห่งนั้นจะมีข่าวใหญ่ ซึ่งถ้าหากไม่เคยไปทำข่าวให้เลยก็ไม่ทราบว่า ทางแหล่งข่าวนั้นจะให้ความร่วมมือในการทำข่าวหรือไม่ในอนาคต ด้วยความจำเป็นในจุดนี้ทำให้ทางบรรณาธิการไม่มีทางเลือกจึงต้องส่งทีมข่าวไปทำข่าวนั้น แต่ในส่วนของผู้สื่อข่าวก็ต้องไม่แสดงอาการท้อถอยที่ได้ทำข่าวเล็กๆ เพราะผู้สื่อข่าวต้องตระหนักถึงหน้าที่ของตนเองคือ ต้องสื่อข่าวนั้นให้ออกมาดีและมีประโยชน์กับผู้ชมมากที่สุด ถึงแม้ข่าวนั้นจะไม่ได้คัดเลือกให้ออกอากาศก็ตาม

เมื่อผู้สื่อข่าวได้ข่าวได้ข้อมูลมาแล้วในระหว่างการเดินทางกลับ ผู้สื่อข่าวจะทำความเข้าใจเรียบเรียงความคิดถ้อยคำของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยอาจจดเป็นบันทึกย่อๆ ใจความสำคัญของคำให้สัมภาษณ์ว่ามีประเด็นใดบ้าง เพื่อจะได้ไม่ตกประเด็น และจะได้พร้อมรายงานให้บรรณาธิการทราบทันทีที่ถึงสถานีว่าแหล่งข่าวที่ไปสัมภาษณ์มาพูดประเด็นอะไรบ้างที่น่าสนใจ เพื่อที่บรรณาธิการจะได้นำเอาประเด็นต่างๆ เหล่านั้นมาคัดเลือกและร้อยผสมกับข่าวของผู้สื่อข่าว

คนอื่นๆ เพื่อให้ชาวมีความคิดเห็นหลากหลายเป็นการเพิ่มน้ำหนักกับชาวนั้นให้มากขึ้น และทำให้น่าสนใจมากขึ้น

4.2.2 การเขียนและจัดทำบทข่าว

ภายหลังจากที่ได้ทำข่าวมาแล้ว ผู้สื่อข่าวอาจจะเขียนข่าวในระหว่างเดินทางกลับหรือกลับมาเขียนที่สถานีก็ได้ ส่วนเทปข่าว ข่างภาพก็จะเขียนลงบนกระดาษระบุว่าเป็นข่าวอะไร เพื่อความสะดวกในการตัดต่อต่อไป

เมื่อผู้สื่อข่าวเขียนข่าวเสร็จแล้วก็ต้องส่งให้บรรณาธิการเป็นผู้ตรวจแก้ หลังจากที่ตรวจแก้เรียบร้อยแล้ว ผู้สื่อข่าวจึงจะนำข่าวนั้นไปให้เจ้าหน้าที่พิมพ์ข่าวให้

ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจควรมีความชำนาญในการเขียนข่าวโดยมีทักษะในการใช้ภาษาไทย ที่ถูกต้องและมีรสนิยมดีในการเขียนข่าวนั้นคือ เขียนให้สั้น กระชับ ด้วยภาษาระดับชาวบ้าน เข้าใจง่ายและได้ใจความชัดเจน ซึ่งหากเกิดความไม่แน่ใจก็สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมเองได้ เช่น ตำแหน่งตัวสะกดต่างๆ

สิ่งสำคัญคือ การอธิบายและตีความข่าวเศรษฐกิจ ผู้สื่อข่าวต้องเจาะลึกลงไปถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาและหยิบยกเอาประเด็นสำคัญของแนวโน้มที่เกิดขึ้นมาพิจารณา ผู้สื่อข่าวจะต้องศึกษาถึงความเป็นมาโดยอาศัยตัวเลขหรือ ข้อมูลซึ่งเก็บไว้ในแต่ละปี หรือแต่ละเดือนที่ผ่านมา เป็นเครื่องช่วยในการศึกษาแนวโน้ม อย่างไรก็ตามผู้สื่อข่าวก็ต้องระลึกรู้เสมอว่า แนวโน้มต่างๆ ไม่ใช่การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างแท้จริง ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจต้องระวังการเขียนข่าวออกไปด้วย เพราะอาจส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นอยู่ให้เกิดความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เช่น ข่าวความตกต่ำของค่าเงินบาท ทำให้คนเก็งกำไรค่าเงินมากขึ้น ยิ่งส่งผลให้เงินบาทอ่อนตัวลงไปอีก

เนื่องจากสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ต้องใช้ตาหูฟัง หากไม่เข้าใจไม่สามารถย้อนกลับมาดู และฟังอีกครั้งหนึ่งได้ การเขียนข่าวโทรทัศน์จึงต้องง่ายแก่การจดจำทันที โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้คือ

1. **ความถูกต้อง (Correctness)** : ความถูกต้องมีความสำคัญในการเขียนข่าวทุกข่าว ความถูกต้องในที่นี้หมายถึง ความถูกต้องในเนื้อหาของข่าวและความถูกต้องในการใช้ภาษา ความถูกต้องใจเนื้อหาของข่าวคือ การเสนอเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ไม่มีข้อคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับข่าวนั้นของผู้เขียนข่าว เพราะข้อคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับข่าวไม่ใช่ ความถูกต้องเสมอไป ส่วนความถูกต้องในการใช้ภาษาคือ ความถูกต้องการใช้คำ เช่น ใช้คำที่ ตรงตามความหมายที่ต้องการ ถูกระเบียบภาษาหรือถูกต้อง ตามความนิยม ความถูกต้องในการเรียงคำเข้าประโยค การลำดับประโยคเป็นข้อความใจย่อหน้าเดียวกับการลำดับความ ระหว่างย่อหน้าหนึ่งกับย่อหน้าถัดไป

2. **ความชัดเจน (Clarity)** หมายถึง ความชัดเจนของคำที่ใช้ เลือกใช้ถ้อยคำผูกเป็น ข้อความที่ชัดเจน ทำให้ผู้ดูเข้าใจตรงกับความรู้สึกของผู้เขียน สามารถติดตามเรื่องราวของ ข่าวได้ตลอด ไม่มีข้อความกำกวมชวนให้สงสัย และตีความได้หลายความหมาย การเขียนข่าว ให้ชัดเจนผู้เขียนต้องประมวลเรื่องราวทั้งหมดไว้ในใจ แล้วสรุปใจความสำคัญซึ่งมักมีเพียง ประเด็นเดียวในข่าวแต่ละข่าวแล้วเขียนเป็นภาษาของตนเอง ไม่เขียนสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจความ หมายแจ่มแจ้ง ใช้อุปมาอุปมัยหรือคำเปรียบเทียบ ช่วยสร้างภาพพจน์แก่ผู้ดู ควรเขียนประโยค สั้น ไม่ควรใช้ศัพท์ยากโดยไม่จำเป็น หากจำเป็นต้องใช้ศัพท์ยากควรอธิบายขยายความหรือถอด ความให้เป็นคำที่เข้าใจได้ง่าย ควรหลีกเลี่ยงศัพท์เฉพาะทางวิชาการหรือศัพท์บัญญัติที่ยังไม่แพร่ หลาย ศัพท์ที่ตนเองก็ไม่เข้าใจความหมายและไม่รู้วิธีใช้ ไม่รู้หน้าที่ของคำ ศัพท์และสำนวนต่าง ประเทศ ภาษาข่าวที่ชัดเจนต้องฟังดูง่ายและเป็นธรรมชาติ เมื่อเขียนประโยคใดแล้วรู้สึกว่ ข้อความไม่ชัดเจนพอ อาจผูกประโยคใหม่ เลือกใช้คำใหม่หรือเพิ่มเติมข้อความบางอย่างเพื่อให้ ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น การวางส่วนขยายผิดที่ วิธีแก้ไขทำได้โดยย้ายส่วนที่ขยายนั้นไปไว้ในที่ๆ เหมาะสม หรือ เปลี่ยนแปลงรูปประโยคใหม่ บางครั้งการเขียนประโยคที่มีประธาน กริยา กรรมเหมือนๆ กัน ผู้เขียนก็อาจละประธาน กริยาหรือกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดไว้ในฐานที่เข้าใจ ได้เพื่อให้ประโยคกระชับขึ้น แต่ถ้าการละนั้นจะทำให้ข้อความไม่ชัดเจนก็ไม่ควรทำ ควรเพิ่ม ประธานหรือข้อความส่วนที่ละเอาไว้นั้นให้สมบูรณ์ เพื่อให้ผู้ดูเข้าใจได้ชัดเจนทันทีที่ได้ฟังผู้อ่าน ข่าวอ่านจบข้อความนั้น

3. ความกระชับ (Consciencess) การเขียนโดยใช้คำ ประโยค ข้อความทั้งหมดอย่างรัดกุมและสละสลวย พังแล้วไม่ยืดขาด เย็นเยื่อ โดยตัดคำ ประโยคหรือข้อความที่มีความหมายเหมือนกันหรือซ้ำกันออก ทั้งนี้ข้อความที่มีความหมายเหมือนกันหรือซ้ำกับออก ทั้งนี้มีข้อแม้ว่า หากตัดส่วนใดส่วนหนึ่งออกไปแล้วทำให้เสียความก็ไม่ควรตัด การเขียนข่าวให้ได้ใจความกระชับ ผู้เขียนจะไม่ใช้คำหรือวลีที่เสียความก็ไม่ควรตัด การเขียนข่าวให้ได้ใจความกระชับ ผู้เขียนจะไม่ใช้คำหรือวลีที่ซ้ำซาก ไม่มีสาระ น้ำท่วมทุ่ง ตลอดจนประโยคสลับซับซ้อนที่มีประโยคสั้นๆ ซ้อนกันอยู่หลายประโยค

4. มีสีสัน (Colour) การเขียนข่าวโทรทัศน์มักเป็นการรายงานข่าวเกี่ยวกับมนุษย์ซึ่งย่อมต้องเกี่ยวข้องกับอารมณ์ การกระทำ ความขัดแย้ง ความสำเร็จ ความล้มเหลว ความสวยงาม ความโศกเศร้าที่ผู้ดูสนใจอยากรู้อยากเห็น แต่การที่จะทำให้ผู้ชมสนใจข่าวนั้นจำเป็นต้องจูงใจผู้ดูด้วยการเขียนข่าวให้มีสีสัน การเขียนข่าวให้มีสีสันไม่ได้หมายความว่าผู้เขียนแต่งเรื่องใหม่จนข่าวนั้นบิดเบือน แต่หมายถึง การเขียนข่าวโดยใช้คุณศัพท์ขยายคำนาม ใช้กริยาตรงในกาลปัจจุบัน เพิ่มสีสันของข่าวด้วยการเปลี่ยนรูปประโยคปฏิเสธเป็นบอกเล่า ใช้ภาษาสนทนามากกว่าภาษาเขียน โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำตลาดหรือ คำหยาบ นอกจากนี้ ยังอาจใช้คำกริยาบอกถึงความน่าเชื่อถือของข่าว เช่น เล่า กล่าว ให้สัมภาษณ์ ยืนยัน แถลง ชี้แจง เปิดเผย ฯลฯ

หลักสำคัญอีกประการหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการเขียนข่าวโดยเฉพาะข่าวเศรษฐกิจ คือ การเขียนข่าวแบบอธิบายขยายความ เนื่องจากข่าวเศรษฐกิจเป็นข่าวที่มีศัพท์เทคนิคและศัพท์วิชาการค่อนข้างมาก ทำให้ถ้าไม่อธิบายแล้วจะทำให้ผู้ชมไม่เข้าใจข่าวเท่าที่ควร และข่าวเศรษฐกิจเป็นข่าวที่มีความละเอียดลึกซึ้ง ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์บางอย่างมีลักษณะที่ซับซ้อนมีความเกี่ยวโยงถึงเหตุการณ์ในอดีตและมีความหมายต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเรื่องเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่สำคัญ มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และปากท้องของประชาชน

การเขียนข่าวแบบอธิบายขยายความนี้ ผู้สื่อข่าวจะต้องไม่เสนอข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่มองเห็นได้เท่านั้น แต่จะต้องให้รายละเอียดเจาะลึกลงไปถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาและหยิบยกประเด็นสำคัญหรือทิศทางที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นมานำเสนอ การเสนออาจใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขหรือข้อมูลทางสถิติมาเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้ชมเห็นความแตกต่างได้ชัดเจนขึ้น เช่น ตัวเลข

แสดงฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ ประเภทอุตสาหกรรมที่เติบโต ตัวเลขการส่งออกและการนำเข้าของปีที่ผ่านมา มากับปีปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างไร แต่ถ้าจะให้น่าสนใจมากขึ้น ควรใช้เทคนิคทางภาพเข้ามาช่วยนำเสนอด้วย โดยใช้กราฟพิคทำเป็นรูปกราฟ ให้เห็นว่าเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เป็นการช่วยให้ผู้ชมสามารถทำความเข้าใจกับสิ่งที่ยากๆ ได้ง่ายขึ้น สิ่งทีพึงระวังสำหรับการเขียนข่าวแบบอธิบายความ คือ การไม่แทรกความคิดเห็นส่วนตัวลงไปในช่วง เพราะว่าจะเป็นการโน้มน้าวชักจูงความรู้สึกนึกคิดของผู้ชมได้

นอกจากหลักในการเขียนข่าวต่างๆ เหล่านี้แล้ว สิ่งที่จะทำให้ข่าวเศรษฐกิจมีความน่าสนใจมากขึ้น คือ จะต้องเขียนข่าวโดยให้ประชาชนรู้สึกข่าวนั้นมีความเกี่ยวข้องกับตนเอง ซึ่งจะทำให้ประชาชนให้ความสนใจ เพราะเห็นว่าตนเองจะได้รับผลกระทบ เช่น ข่าวสำนักงานพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ประกาศขึ้นราคาขายปลีกน้ำมันทุกชนิด หากผู้สื่อข่าวเขียนข่าวว่า สำนักงานพลังงานแห่งชาติจะขึ้นราคาขายปลีกน้ำมัน ผู้ชมก็อาจจะให้ความสนใจแต่จะไม่เท่ากับถ้าผู้สื่อข่าวเขียนว่า ในวันพรุ่งนี้ประชาชนทั่วประเทศจะได้รับความเดือดร้อนจากการประกาศขึ้นราคาน้ำมัน แต่ในการเขียนลักษณะที่เพิ่มสีสันให้กับข่าวเช่นนี้ จะต้องไม่บิดเบือนเนื้อหาข่าว ต้องเขียนข่าวให้ถูกต้อง และมีความรับผิดชอบในฐานะสื่อมวลชน

4.2.3การจัดทำบทข่าว

การจัดทำบทข่าวของฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ จะใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดพิมพ์บทข่าว รูปแบบของบทข่าวจะแบ่งออกเป็น ส่วนคือ ด้านซ้ายจะเป็นคอลัมน์ภาพซึ่งจะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ประกาศภาพนิ่ง ชื่อแหล่งข่าว ชื่อผู้สื่อข่าวและช่างภาพที่ทำข่าวนั้น ส่วนด้านขวาจะเป็นคอลัมน์เสียง ซึ่งจะเป็นเนื้อหาของข่าวที่ผู้ประกาศจะต้องอ่าน รวมทั้งการระบุเสียงประกอบและเสียงสัมภาษณ์ด้วย ในตอนต้นของข่าวทุกข่าวจะต้องตัดไปที่ผู้ประกาศก่อนเสมอเพื่อบอกประเด็นความนำข่าวก่อน เมื่อผู้สื่อข่าวต้องการให้เข้าเทปภาพตรงประโยคใดก็จะใส่คำว่า “เทป” หน้าย่อหน้านั้นทางด้านซ้ายของบทบรรยาย เมื่อจบบทบรรยายและจะเข้าเสียงสัมภาษณ์ของแหล่งข่าว ทางด้านซ้ายก็จะมีชื่อของแหล่งข่าวพร้อมตำแหน่ง และชื่อของผู้สื่อข่าวกับช่างภาพที่ทำข่าวนั้น ส่วนทางด้านขวาจะเขียนว่า “...เปิดเสียงในเทป” ส่วนทางด้านซ้ายมือ

จะพิมพ์ว่า “จบด้วยคำว่า...” ซึ่งผู้สื่อข่าวจะต้องเขียนว่าประโยคสุดท้ายพูดว่าอะไร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สำหรับผู้ประกาศและเจ้าหน้าที่ควบคุมสัญญาณออกอากาศต่อไป

เมื่อผู้สื่อข่าวให้เจ้าหน้าที่พิมพ์ข่าวให้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้สื่อข่าวจึงจะไปทำการติดต่อเทป โดยในขั้นตอนนี้ผู้สื่อข่าวของไทยทีวีสีช่อง 3 ต้องเป็นผู้ควบคุม เนื่องจากต้องเลือกภาพและเสียงเอง เมื่อติดต่อเสร็จแล้วจึงนำเทปพร้อมกับบทข่าว นำไปส่งที่โต๊ะบรรณาธิการประจำวัน

4.3 การพิจารณาและคัดเลือกข่าวออกอากาศของบรรณาธิการประจำวัน

เมื่อผู้สื่อข่าวติดต่อ และเขียนบทข่าวเสร็จแล้ว ก็จะนำข่าวไปวางไว้บนโต๊ะของบรรณาธิการข่าวประจำวันซึ่งจะเป็นผู้คัดเลือกข่าวและจัดลำดับข่าวเพื่อนำออกอากาศ ซึ่งบรรณาธิการข่าวประจำวันของไทยทีวีสีช่อง 3 ที่ทำการตรวจข่าวคัดเลือกข่าวภาคค่ำ (17.30 น.) ประกอบด้วย หัวหน้ากองบรรณาธิการ รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ บรรณาธิการอาวุโสและเลขานุการฝ่ายข่าว โดยจะทำหน้าที่ในการตรวจข่าวหมุนเวียนกันไป สำหรับหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวออกอากาศ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้คือ⁴

1. ต้องเป็นข่าวสถานการณ์ที่เด่นๆ เพราะเป็นสิ่งที่ยังไทยทีวีสีช่อง 3 ให้ความสำคัญมากในเรื่องของความทันเหตุการณ์ ความรวดเร็ว โดยจะคัดเลือกให้ออกอากาศในข่าวภาค 17.30น.ซึ่งเป็นข่าวภาคหลักของทางสถานี ทำให้ในข่าวภาคหลักนี้จึงเน้นข่าวสถานการณ์เป็นพิเศษ
2. ข่าวที่มีความสำคัญรองลงมาจากข่าวสถานการณ์เด่น เช่น พวกข่าวการเมือง และข่าวเศรษฐกิจที่ไม่จำเป็นต้องให้ทันเหตุการณ์มากนัก ไม่ใช่เรื่องร้อนที่จะต้องรีบนำเสนอ
3. ข่าวที่มีผลพวงมาจากสภาพเศรษฐกิจ สังคม เช่น ข่าวอาชญากรรม เป็นข่าวที่สนับสนุนกับภาวะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

⁴สัมภาษณ์ พิสิษฐพล สิมะเสถียร, รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ, 6 กพ. 41.

นอกจากหลัก 3 ข้อนี้แล้วบรรณาธิการประจำวันต้องใส่ใจหลักในการคัดเลือกข่าวดังต่อไปนี้ด้วยคือ

- 1.นโยบายของทางสถานี
- 2.ให้หลักความเป็นจริง แทนใจผู้ชมว่า ผู้ชมต้องการชมอะไร มีความปรารถนาอย่างไร
- 3.ใช้ประสบการณ์และค่านิยมส่วนตัวของบรรณาธิการ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีมาตรฐานด้านความยุติธรรม
- 4.ประเมินค่าของข่าวสาร โดยดูจากการแข่งขันของสื่อ
- 5.ในการคัดเลือกข่าวนั้น โดยปกติปริมาณข่าวจะล้นเวลาการออกอากาศอยู่แล้ว ข่าวที่ได้รับความสนใจให้ออกอากาศมักเป็นข่าวสถานการณ์เด่นๆ ซึ่งในช่วงนี้ข่าวเศรษฐกิจมักเป็นข่าวเด่นอยู่เสมอทำให้ข่าวเศรษฐกิจถูกคัดเลือกให้ออกอากาศในช่วงข่าวภาคหลักมากกว่าข่าวประเภทอื่น

สรุป

เนื้อหาของบทนี้ประกอบด้วย การวางแผนข่าว ทีมข่าวเศรษฐกิจและการพิจารณาคัดเลือกข่าวออกอากาศของบรรณาธิการประจำวัน

สำนักหอสมุด